

URZĄD PATENTOWY
w WARSZAWIE *G01c3/80*
OPIS PATENTOWY

Nr 31592

Kl. 42 c, 23

Oesterr.-Ung. Optische Anstalt C.P. Goerz Gesellschaft m. b. H., Wiedeń

**Samoczynne urządzenie do wyrównywania błędu temperatury
w odległościomierzach podstawy**

Zgłoszono 25 lipca 1939

Udzielono 10 marca 1943

Znaną jest rzeczą, że odległościomierze podstawy wykazują błąd temperatury; do-tychczas błąd ten poprawiano w poszczę-gólnych przypadkach za pomocą narzędzi poprawkowego.

Urządzenie według wynalazku niniej-szego, nadające się do samoczynnego wy-równywania błędu temperatury, zawiera narząd, którego zmiana położenia, zależ-na od temperatury, jest przenoszona na urządzenie poprawkowe ewentualnie za pośrednictwem przekładni. Jako narząd czuły na zmianę temperatury służy np. pa-sek metalowy o specjalnie dużym współ-czynniku rozszerzalności cieplnej, prostoli-niowy lub też zwinięty spiralnie albo śrubowo. Jest rzeczą szczególnie korzyst-

na, gdy narządem czułym na zmianę tem-peratury jest pasek dwumetalowy, działa-jący za pośrednictwem przekładni różnico-wej na klin obrotowy, umieszczony przed obiektywem.

Przykład wykonania urządzenia we-dług wynalazku niniejszego jest uwidocz-niony schematycznie na rysunku, na któ-rym fig. 1 przedstawia przekrój podłużny przez oś przyrządu, a fig. 2 — prostopadły przekrój poprzeczny wzdłuż linii II — II na fig. 1.

Litera *a* oznacza zewnętrzną rurę odle-głościomierza podstawy, litera *b* — rurę wewnętrzną, litera *c* — jeden z dwóch ob-iektywów, a litera *d* — klin poprawkowy, umieszczony w optycznej osi odległościom-

mierza przed obiektywem, przy czym uzębienie zewnętrzne e tego klina zazębia się z kołem czołowym f , które jest połączone sztywno z mniejszym kołem czołowym na tej samej osi i jest osadzone obrotowo w pierścieniu h , osadzonym obrotowo w rurze zewnętrznej odległościomierza. Koło czołowe zazębia się z uzębieniem wewnętrznym wycinka i , połączonego sztywno z wewnętrzną ścianą rury zewnętrznej a , powodując w ten sposób obracanie się klina d , przy czym jego ruch zostaje powielony zarówno działaniem przekładni kół zębatach g , f , jak i wskutek przesuwu koła g względem wycinka i . Litera k oznacza pasek dwumetalowy, który jednym swym końcem jest połączony sztywno z rurą zewnętrzną za pomocą trzymaka l , podczas gdy swobodny jego koniec jest chwytny celowo widełkami s pierścienia obrotowego h i obracany odpowiednio do swego wygięcia wskutek zmiany temperatury dookoła swej osi I .

Urządzenie wyrównawcze działa więc jak następuje.

Przy zmianie temperatury swobodny koniec paska k przybiera nowe położenie przekręcając wskutek tego pierścień h o określony kąt na około swej osi I . Wraz z pierścieniem h zabrana zostaje para kół zębatach g , f tak, iż przekręca się względem nieruchomego zębatego wycinka i praktycznie biorąc o ten sam kąt.

Wskutek tocznego ruchu przekładni różnicowej kąt obrotu zostaje zdwojony oraz — będąc jeszcze bardziej zwiększony odpowiednio do stosunku promieni obydwu kół zębatach g i f — zostaje przeniesiony na klin obrotowy d . Zależnie od tego, czy współczynnik temperatury przyrządu posiada znak dodatni, czy też ujemny, trzeba odpowiednio obrócić o 180° albo pasek, albo klin.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Samoczynne urządzenie do wyrównywania błędu temperatury w odległościomierzach podstawy, znamienne tym, że jest zaopatrzone w czuły na zmianę temperatury narząd oddziaływający na urządzenie poprawkowe ewentualnie za pośrednictwem przekładni.

2. Urządzenie według zastrz. 1, znamienne tym, że narząd czuły na zmianę temperatury stanowi pasek dwumetalowy (k), oddziaływający za pośrednictwem przekładni różnicowej (f , g , h , i) na klin obrotowy (d).

O e s t e r r . - U n g .
Optische Anstalt C. P. Goerz
Gesellschaft m. b. H.
Zastępca: inż. J. Wyganowski
rzecznik patentowy

Fig. 1

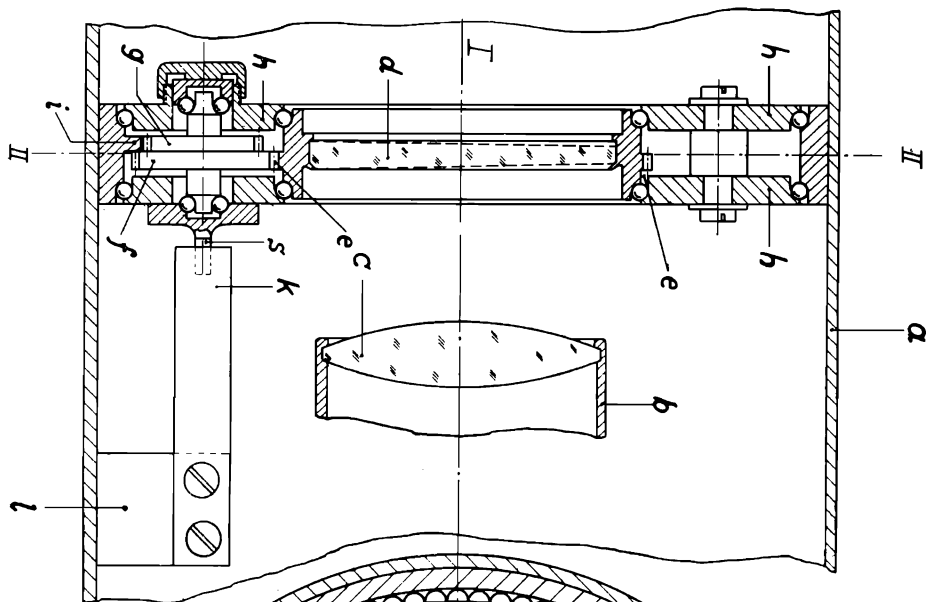

Fig. 2

